

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING LÄSÅRET 2025 – 2026

Ansvarig: Malin Wincrantz, rektor

2026-11-20 Uppdaterad och reviderad av:

Malin Wincrantz, rektor

Innehåll

Inledning.....	3
Värmdö Yrkesgymnasium.....	3
Läsårsplanering Planen för diskriminering och kränkande behandling 2025 - 2026.....	3
Elevhälsoteamets kontaktuppgifter	3
Målsättning	4
Diskrimineringslagen och Skollagen	4
Diskrimineringsgrunderna	4
Åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling, samt ansvar enligt Skollagen.....	4
Begrepp	5
Skolans olika handlingsplaner	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Det systematiskt arbete med planen mot diskriminering och kränkande behandling.....	7
Rutiner mot diskriminering och kränkande behandling	7
Elevernas delaktighet i planen	7
Personalens delaktighet i planen	7
Vårdnadshavares delaktighet i planen	7
Främjande insatser.....	8
Förebyggande insatser.....	8

Inledning

Värmdö Yrkesgymnasium

Värmdö yrkesgymnasium är en del av Cedergrenska. På vår skola går det i dag 166 elever. Vi erbjuder program som Bygg- och anläggning, El- och energi, Fordons- och transport, VVS- och fastighet och Teknikprogrammet, samt Introduktionsprogrammet – alla utformade för att ge eleverna den erfarenhet som behövs i arbetslivet. Nytt program med start 2026 är Marinteknik.

Elevhälsoteamet arbetar nära den övriga verksamheten och har alltid dörrarna öppna för både elever och personal, vilket gör att vi kan ge stöd snabbt och effektivt. Elevhälsan består av rektor, biträdande rektor, studie- och yrkesvägledare, specialpedagog, skolsköterska, skolkurator, skolpsykolog och socialpedagog. Vi har även tillgång till en skolläkare.

Elevhälsoteamet träffas en gång i veckan för elevhälsomöten. Under dessa möten diskuterar vi eventuella orosmoment kring enskilda elever (åtgärdande arbete). Vi arbetar med främjande och förebyggande insatser. Skolkurator och SYV är på skolan ca 1 gång i månaden där vi bokar in för enskilda samtal. Skolläkare är på skolan 2 gånger per termin.

Läsårsplanering Planen för diskriminering och kränkande behandling 2025 - 2026

Period	Aktiviteter / Innehåll
Augusti – September	Planeringsfas: start på årets kartläggning utifrån Skolinspektionens skolenkät
Oktober – Maj	Fördjupning och genomförande av aktiviteter. (Vanligtvis analys, workshops eller liknande beroende på sammanhanget.)
Maj – Juni	Avslutande fas: sammanställning, uppföljning och utvärdering.

Elevhälsoteamets kontaktuppgifter

yrkesbefattning	namn	telefonnummer
rektor	Malin Wincrantz	073 522 74 28
bitr. rektor	Christian Embring	073 522 74 92
skolkurator	Johan Smedå	073 522 74 93
skolsköterska	Maria Gernandt	072 401 45 86
specialpedagog	Pia Borg	073 522 74 81
studie- och yrkesvägledare	Monica Lindberg	070 241 21 04
socialpedagog	Esteban Rios	072 401 45 59
skolläkare	kontaktas via skolsköterska	---
Skolpsykolog	kontaktas via specialpedagog	---

Målsättning

Värmdö Yrkesgymnasium ska vara en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vårt mål är att skapa och upprätthålla en trygg och studiestimulerande miljö i enlighet med grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Alla ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder.

Behandla andra såsom du själv vill bli behandlad.

För att stärka respekten för alla på skolan arbetar vi aktivt med dessa frågor redan från början av läsåret i alla klasser och fortsätter sedan regelbundet under mentorstiden samt i undervisningen. Vi diskuterar vikten av empati och respekt och lär våra elever att agera när de bevittnar beteenden eller situationer som kan kränka, skada, förnedra eller på annat sätt missgynna någon annan.

Våra elever ska känna till vem de kan vända sig till och hur processen går till vid en anmälan om kränkande behandling.

Diskrimineringslagen och Skollagen

Varje skolenhet ska årligen upprätta en plan som ger en översikt över de åtgärder som krävs för att både främja lika rättigheter och möjligheter för elever som deltar i eller söker till verksamheten, samt att den ska förebygga och förhindra trakasserier (Diskrimineringslagen kap. 3, § 16).

Huvudmannen ska säkerställa att varje enskild verksamhet bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever (Skollagen kap. 6, § 6).

Diskrimineringsgrunderna

Lagen definierar sju diskrimineringsgrunder: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. För att något ska räknas som diskriminering enligt lagen måste missgynnandet eller kränkningen ha en koppling till någon av dessa grunder.

<https://www.do.se/diskriminering/diskrimineringsgrunder>

Åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling, samt ansvar enligt Skollagen

Huvudmannen ska varje år upprätta en plan som ger en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som planeras att påbörjas eller genomföras under det kommande året, samt en uppföljning av hur de tidigare planerade åtgärderna har genomförts i efterföljande årsplan. (Skollagen kap. 6, § 8)

En lärare eller annan skolpersonal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i skolans verksamhet är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla händelsen till huvudmannen. Huvudmannen måste skyndsamt utreda

omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatt kränkande behandling. (Skollagen kap. 6, § 10)

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när någon på skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering är när någon behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och det finns en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Men det är inte indirekt diskriminering om syftet med regeln är berättigat och sättet som används för att uppnå syftet är lämpligt och nödvändigt. Ett exempel på indirekt diskriminering kan vara om en skola obefogat hindrar elever att vara med på gymnastiken för att de bär någon form av huvudbonad, inklusive huvudduk.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäligen åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Utgångspunkten för vad som är en skälig åtgärd är de krav på tillgänglighet som gäller enligt de lagar och regler som finns för verksamheten, till exempel skollagen. Om en åtgärd är skälig eller inte beror bland annat på om verksamheten har praktiska och ekonomiska förutsättningar för att genomföra åtgärden. Hänsyn tas också till om det handlar om en kortare kontakt eller en längre relation. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Utgångspunkt för utredning är alltid den utsattes upplevelse av kränkningen. Kränkning kan vara Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar).

Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög).

Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning). Text eller bilder (t.ex. klotter, brev och lappar, rörliga bilder, e-post, SMS, MMS eller meddelanden i sociala medier).

Både personal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller som kränkande behandling.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Mobbing

I skolans likabehandlingsplan används inte ordet mobbning utan begreppen diskriminering och kränkande behandling. Mobbning handlar om kränkningar som upprepas. Skäl till att begreppet mobbning inte längre används är att skollagen och diskrimineringslagen kräver att även enstaka kränkningar ska motverkas.

Det systematiskt arbete med planen mot diskriminering och kränkande behandling

Rutiner mot diskriminering och kränkande behandling

Planen utvärderas en gång per år i slutet av läsåret. Utformningen av en ny plan sker i samverkan mellan Värmdö yrkesgymnasium i olika grupper med elevrepresentanter samt samtliga lärare.

Elevernas delaktighet i planen

I slutet av läsåret utvärderas och revideras planen. Vid varje nytt läsårs början diskuteras skolans *Plan för diskriminering och kränkande behandling*.

Elevernas delaktighet sker genom klassens samtal under mentorstiden. I slutet av läsåret sammanställer elevrådsrepresentanterna klassens synpunkter på den gångna planen, och i början av det nya läsåret presenterar de förslag på den kommande planen.

Skolans trivselregler diskuteras och uppdateras både i slutet och i början av varje läsår.

Personalens delaktighet i planen

I början och slutet av varje läsår, då vi går igenom planen, reflekterar över våra främjande och förebyggande insatser samt åtgärdande arbete, och planerar inför det kommande läsåret.

All personal på skolan ansvarar för att känna till och vara medveten om planens innehåll och syfte.

Vårdnadshavares delaktighet i planen

Vårdnadshavare informeras om att planen finns tillgänglig på skolans hemsida och att den följs upp i slutet av varje läsår, samt att den revideras i början av varje nytt läsår. Vårdnadshavare är välkomna att lämna synpunkter. Planen presenteras i sin helhet under det första föräldramötet för årskurs 1

Främjande insatser

I vårt främjande arbete fokuserar vi på att skapa tillitsfulla relationer, öka närvaron, främja studieron, arbeta för en likabehandling och normmedvetenhet hos både elever och personal, samt skapa en trygg skolmiljö.

Vårt främjande arbete bedrivs långsiktigt, omfattar alla och pågår kontinuerligt både under och utanför lektionstid. Det sker i olika gruppsammanhang, vid möten med enskilda elever och i vår studio. De främjande insatserna är också målinriktade.

Förebyggande insatser

I vårt förebyggande arbete lägger vi fokus på att kartlägga, identifiera och motverka risker för diskriminering, kränkande behandling samt användning av droger och alkohol. Vi analyserar skolans rutiner, arbetssätt, regler och praxis för att säkerställa att lagen om allas lika rättigheter och möjligheter följs. De förebyggande insatserna utgör aktiva åtgärder i skolan.

Förebyggande insatser genomförs i tre steg:

1. **Kartläggning** av ett område.
2. **Analys av kartläggningens resultat** samt utvärdering av tidigare insatser.
3. **Formulering av konkreta mål** utifrån analysen.

Utvärdering, analys och uppföljning av kartläggningen

Utredningen genomförs av både personal och elever. Därefter fastställs nya mål och en ny plan upprättas. (Datum för arbetsdagen finns i läsårsplaneringen). Utvärdering och analys av planen sker genom diskussioner med eleverna under mentorstid samt på läsårets första och sista elevrådsmöte.

Rektor utvärderar, analyserar och följer upp planen tillsammans med skolans ledning samt övriga rektorer inom skolkoncernen.

Åtgärder som genomförts från föregående läsår 2024/2025

Trygghet

Genomförts:	Relationsbygge i biljarden Infört cafeverksamhet Förbättrat elevråd Förstärkning och förtydligande av skolans regler för personal och elever
Ansvar:	Ledningsgruppen Socialpedagog Elevhälsan Mentorer lärare
Uppföljning:	Inför varje terminstart reviderar vi reglerna och planen mot diskriminering och kränkande behandling samt genomför skolinspektionens enkät(när den sker)
Resultat/analys	Vi behöver skapa utrymmen där eleverna upplever en högre grad av trygghet, en bättre fungerande elevdemokrati i form utav en mer strukturerat elevråd. Förbättra och informera hur eleverna gör en kränkingsanmälan. Kommer även göra om mentorstiderna och mentorskapet till att flera mentorer samverkar över ett program samt att inleda olika teman kring mentorstiderna där vi arbetar med värdegrund och elevdemokrati. Skolan behöver även utveckla elevrådet, där eleverna får komma med förslag och ideer kring hur vi tillsammans ska förstärka tryggheten på skolan. Vi ska även inskaffa inpasseringssystem för att stärka tryggheten.
Åtgärder som ej genomförts och analys (åtgärd genomförs till nästa läsår.	Vi behåller ett fortsatt arbete med tryggheten under raster där socialpedagogen kommer ha ett ansvarsområde genom att skapa aktiviteter för eleverna och på så sätt lära känna varandra på ett bättre sätt.

Kränkningar

Genomförts:	Kränkingsanmälningar via QR-kod Genomgång på TEAMS vad som gäller vid kränkingsanmälningar
-------------	---

Ansvar:	Rektorer Elevehälsan
Uppföljning:	Inför varje terminsstart reviderar vi reglerna och planen mot diskriminering och kränkande behandling samt genomför skolinspektionens enkät(när den sker)
Resultat/analys	Fått in något fler kränkingsanmälningar. Personalen upplever en ökad trygghet om hur vi anmäler
Åtgärder som ej genomförts och analys (åtgärd genomförs till nästa läsår.	

Studiero

Genomförts:	Ordningsregler och revidera dessa med personal och elever under mentorstiden. Vid bristande studiero samtal med elev och vårdnadshavare vid ej myndig elev.
Ansvar:	Rektor Lärare Mentorer Elevehälsan
Uppföljning:	Inför varje terminsstart reviderar vi reglerna och planen mot diskriminering och kränkande behandling samt genomför skolinspektionens enkät (när den sker)
Resultat/analys	Till nästa läsår behövs ett gediget och framgent arbete kring studiero och trygghet på skolan. Vi behöver skapa utrymmen och miljöer där eleverna upplever trygghet. Detta arbete kommer att genomsyra hela skolan där flera blir involverade i beslut och forum för att kunna få stöd kring bland annat studiero. Utifrån insatserna såg vi ingen förbättring kring våra mål. Detta kan bero på att vi under läsåret hade viss problematik med studiero inom vissa program samt att några elever skapade en otrygg skolmiljö. Trots samtal och varningar och tydliga regler och med tidiga insatser så gav detta inte något resultat.
Åtgärder som ej genomförts och analys (åtgärd genomförs till nästa läsår.	

Främjande arbete läsåret 2025/2026

Främjande arbete	Kartläggning av riskområden	Identifierade riskområden utifrån enkät	Förebyggande åtgärder kopplade till riskområden
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Värdegrundsarbete i alla program ➤ Mentorssamtal gemensamt med tema ➤ Elevråd kopplat till trygghetsfrågor ➤ Öppnat biljarden och café ➤ Lugnare rum ➤ Biblioteket börjar bli klart för en trygg plats att vistas i ➤ Mentorstider, hedersrelaterat våld ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skolinspektionens skolenkät ➤ Observationer i klassrum och gemensamma miljöer ➤ Hälsosamtal 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Trygghet ➤ Kränkningar ➤ Studiero 	Se tabell

Förebyggande åtgärder kopplat till riskområden läsåret 2025/2026

Analys bakom de identifierade riskerna

Trygghet

Index för trygghet (8,4) visar att majoriteten av eleverna upplever skolan som relativt trygg, men att det fortfarande finns utvecklingsområden. En möjlig orsak till att värdet inte är högre kan vara att vissa miljöer, såsom raster eller gemensamma ytor, upplevs som mindre trygga. Vi har även tidigare haft vissa elevärenden som kan ha påverkat resultatet. Till nästa enkät ska det bli intressant att se om våra insatser har givit något resultat.

Kränkningar

Index för kränkningar (6,8) indikerar att det förekommer situationer där elever upplever sig utsatta eller bevittnar kränkande beteenden. En möjlig förklaring till detta värde är att anmälningssystemet har blivit mer tillgängligt (t.ex. via QR-koder), vilket kan ha lett till att fler fall faktiskt rapporteras. Det kan alltså handla både om en faktisk förekomst av kränkningar och en ökad medvetenhet kring hur dessa ska anmälas.

Vi behöver ta ett samlat grepp om kränkningar och införa nolltolerans på icke önskvärda uttryck.

Studiero

Index för studiero (5,5) visar på ett tydligt utvecklingsområde. Tidigare insatser har enligt analysen inte gett önskat resultat, vilket tyder på att orsakerna är mer komplexa. En möjlig förklaring är att studieron påverkas av enskilda elevgrupper eller individer som skapar oro, vilket kan få stor effekt på helheten.

Det kan också handla om otydlighet eller bristande samsyn kring regler och förväntningar i undervisning, både mellan elever och mellan olika lärare.

Identifierat riskområde utifrån skolinspektionens skolenkät 2025	Förebyggande åtgärd	Ansvarig	Tidsplan	Mål VT 2026 Juni
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Trygghet 8,4 ➤ Kränkningar 6.8 ➤ Studiero 5.5 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ett välfungerande Elevråd ➤ Anställt en socialpedagog ➤ Socialpedagog rapporterar till EHT ➤ Relationsbygge i biljarden ➤ Rastaktiviteter ➤ Vuxen närvaro i biljard och raster ➤ Tillgång till lugnare rum för elever ➤ Teams, personalen diskuterar och får en samsyn gällande hur vi arbetar med våra riskområden. ➤ QO-koder kränkningar, finns uppsatta tydlig på skolan. ➤ Skyddsronder, sker med skolans skyddsombud och protokollförs, samt redovisas på verksamhetsmöten med skolledning. ➤ Mentorstider med tema. ➤ Biblioteket en trygg plats ➤ Samverkan med: SSPF/värmdö kommun, SOC, TRÅ, SIG ➤ Våld i nära relationer, ett progressionsarbete från år 1 till år 3 där vi gör temaarbeten under mentorstiderna. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ledningsgrupp ➤ Socialpedagog, EHT ➤ Lärare 	<p>Hela läsåret</p>	<p>Alla elever ska uppleva en trygghet i skolan. Mål: Öka index från enkät trygghet till 9,0</p> <p>Mål: Öka index från enkät kränkningar till 7,8</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Blippsystem vid inpassage ➤ Kameror i VVS salen 			
➤ Studiero 5,5	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ordningsregler, reviderat med elever ➤ Definiera studiero med elever på mentorstid ➤ Studion ➤ Bygga relationer med elever, korridor, klassrum, matsal, biljarden ➤ Elevråd/elevdemo krati ➤ Ordning i klassrum, bänkar, papper etc ➤ TEAMS kopplat till USiP ➤ Samma regler i klassrum och yrke 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mentorer ➤ Undervisande lärare ➤ Ledningsgrupp ➤ socialpedagog 	Hela läsåret	Mål: Ökad index från enkät studiero till 6,5

Analys och uppföljning utifrån uppsatta mål (juni 2026):

I slutet av terminen år 2026 göra en lokal enkät, detta för att säkerhetsställa att vi är på rätt väg, samt att skolinspektionens enkät kommer enbart vartannat år. Kommer dock bli svårt att följa index och en jämförelse med en lokal enkät.

Trivsel- och ordningsregler

Vi har trivsel- och ordningsregler för att skapa goda förutsättningar för inläring och en bra arbetsmiljö

Vi visar varandra hänsyn i samtal och bemötande.

- Vi använder ett vårdat och respektfullt språk.
- Vi håller rent och snyggt i skolan.
- Vi har inte med farliga föremål till skolan.
- Vi röker inte tobak, e-cigg eller annat inom skolans område.
- Vi fotograferar eller filmar inte varandra utan att ha tillstånd i förväg.
- Alla former utav kränkningar är förbjudna.

Vi ger varandra arbetsro i skolan.

- Läraren är ansvarig i undervisningssalar och bestämmer reglerna.
- Vi kommer i tid till lektionen, har med oss material och stannar tills läraren avslutar lektionen.
- Vi har alltid med oss dator till lektionen som ska vara laddad.
- Mobiltelefon ska vara avstängd (ej vibrera) och undanplockad dvs ligga i fickan, väskan eller i skåp.
- Vi bjuder inte in gäster till skolan utan att de först anmäler sig till skolledningen på expeditionen, 1 trappa upp.
- Vi har alltid skyddskläder på oss när vi vistas i verkstäder.
- Vi spelar inte hög musik i, eller på, skolans område från bilar eller externa högtalare.

ÅTGÄRDSTRAPPAN

Om en elev bryter mot trivsel- och ordningsreglerna kan följande hända:

1. Muntlig tillsägelse från personal.
2. Avvisning ur klassrum eller annan plats på skolan. Rektor informeras.
3. Samtal med mentor, rektor och/eller inblandad lärare.
4. Kontakt tas med vårdnadshavare, vid omyndig elev.
5. Muntlig varning från rektor.
6. Skriftlig varning från rektor.
7. Avstängning

Huvudmannen eller rektorn får besluta att ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart.

Rektorn får besluta om undersökning av elevers väskor eller liknande föremål, antingen för enskilda elever eller ett obestämt antal, om det är befogat för att förebygga ordningsstörningar, kränkningar, brott eller för att upprätthålla säkerheten.

Alla fall av kränkande beteende ska anmälas till skolledningen och huvudmannen.

Reglerna har tagits fram i samarbete med elevråd och personal.

Jag har läst och förstått vad trivselreglerna innebär och kommer att följa dessa

Datum	För- och efternamn	Klass	Signatur
-------	--------------------	-------	----------